

به نام خدا

فاز اول پروژه درس اصول طراحی کامپایلرها

مقدمه

همان طور که در طول ترم با مفاهیم و تکنیک های آن آشنا می شوید، برای پیاده سازی کامپایلرها از ابزارهایی استفاده می شود. برای تشخیص کلمات و علائم (lexeme) از نرم افزار lexer استفاده می شود. کلمات دریافت شده از این ابزار، در ادامه در اختیار ابزار yacc قرار می گیرد. این ابزار با توجه به گرامر زبانی که به عنوان ورودی دریافت می کند، یک parse tree ایجاد می کند که به برنامه نویس این امکان را می دهد که برای هر دستور از گرامر، تعدادی فعالیت تعریف کند تا بتواند به وسیله آن کد میانی تولید کند. با این ابزار، در فازهای بعدی پروژه بیشتر آشنا خواهید شد. در این فاز، با نحوه کار ابزار lexer و همچنین، مفاهیم اولیه طراحی کامپایلر از قبیل Regular Definition آشنا خواهید شد.

فاز اول پروژه

در این فاز از پروژه، با توجه به گرامر زبانی که در اختیار شما قرار گرفته است باید ورودی ابزار lexer را آماده کنید. Syntx ورودی ابزار، همان طور که در کلاس تدریسار معرفی شد، در فایل ضمیمه نیز آمده است. به طور خلاصه داریم:

قالب فایل lexer، برای استفاده از ابزار JFlex که در آن به زبان جاوا می توان کد نوشت، به ۳ قسمت که با %/ از هم جدا می شوند، تقسیم می شود. قسمت اول user code، قسمت دوم declaration و قسمت سوم rules خواهد بود.

در قسمت دوم با

```
% {  
  
// your java code  
  
%}
```

می توانید کد جاوا بنویسید.

syntax قسمت declaration چنین است:

Digit = [0-9]

Letter=[a-z]

Id={letter}({letter}|{digit})*

برای اشاره به متغیرهایی که در این بخش تعریف شده‌اند، مثل digit باید از {} استفاده کنید، مثل بالا.

برای regular definition داریم:

* یعنی عبارت قبل از آن می‌تواند بین صفر تا هر تعدادی تکرار شود.

+ یعنی عبارت قبل از آن می‌تواند بین یک تا هر تعدادی تکرار شود.

? یعنی عبارت قبل از آن می‌تواند صفر یا یک بار تکرار شود.

| همان مفهوم OR را دارد.

با استفاده از مفاهیم بالا می‌توان یک الگو برای تشخیص مفاهیم مختلف ارائه داد. برای مثال اگر بخواهیم به شکل ساده الگوی اعداد حقیقی را تعریف کنیم، می‌توانیم بنویسیم:

realNum = {digit}+[.]{digit}+?

در مورد بالا توان، leading zero و trailing zero رعایت نشده است که می‌توانید به عنوان تمرین آن را انجام دهید.

به طور کلی از regular definition برای مشخص کردن الگوی کلمات کلیدی، constantها، "؛"، ID و ... استفاده می‌شود. ابزار lexer با استفاده از تعاریفی که ارائه می‌دهید، یک آتاماتا برای تشخیص نوع هر lexeme استفاده می‌کند. هر بار یک کاراکتر از ورودی می‌خواند و با توجه به آتاماتای موجود از یک state به state دیگر می‌رود تا در نهایت نوع آن lexeme را تشخیص دهد. توضیحات کامل در مورد نحوه کار lexer در جزوه موجود است.

در قسمت آخر که ruleها مطرح می‌شوند، داریم:

"Key_word" or {variable} {Java code}

قواعد کامل در مورد lexer در یک tutorial در کنار lexer برای شما ارسال شده است.

تکالیف فاز اول

- ابتدا با توجه به گرامر داده شده، یک کد نمونه بنویسید که شامل همه قواعد گرامر باشد. هر چه این برنامه نمونه کاملتر باشد، بهتر است. (خودتان نیز می‌توانید در فازهای بعدی، از این برنامه به عنوان مورد آزمون استفاده کنید).
- با توجه به گرامر داده شده، regular definition مناسب و کلمات کلیدی را بیابید و با توجه به آن فایل ورودی lexer را آماده کنید.
- فایل آماده شده را به وسیله ابزار lex اجرا کرده، فایل جاوا یا C تولید شده را کامپایل کنید و خروجی تولید شده را در قالب یک فایل txt ارسال کنید.